

Handläggare

Investering
Förnyelseplansprojekt
Osmon Scipio

Till

Styrelsen för Stockholm Vatten och Avfall AB

Projekt 410970 Oxtorgsgatan/Lästmakargatan – V 800 Genomförandebeslut

FÖRSLAG TILL BESLUT

Styrelsen föreslås besluta

- att för projekt 410970 Oxtorgsgatan/Lästmakargatan fatta genomförandebeslut och bevilja upp till 520 mnkr för projektets genomförande.
- att bemyndiga verkställande direktören att teckna erforderliga avtal.
- att hemställa Stockholms Stadshus AB att för egen del godkänna förslaget samt hemställa ärendet till Kommunfullmäktige för beslut

Christian Rockberger

Verkställande direktör

Jenny Bengtsson

Avdelningschef Investering

Bilagor: 410970 Bilaga 1. Ekonomibilaga **SEKRETESS** 202503

Sammanfattning

Projektet Oxtorgsgatan/Lästmakargatan V800 är ett förnyelseplansprojekt som fick inriktningsbeslut i slutet av 2024. Beslutet innebär nyförläggning av 450 meter huvudvattenledning i Oxtorgsgatan/Lästmakargatan för att säkerställa leveransen av dricksvatten till stockholmarna och underlätta för drift- och underhåll av VA-ledningsnätet. Utöver nyförläggningen omfattar projektet även samordning och omläggning av befintliga ledningar i Oxtorgsgatan samt i Lästmakargatan.

Beräknad totalkostnad uppgår till 520 mnkr, inklusive bedömd prisindexuppräknings om 130 mnkr. Bolaget söker nu ett genomförandebeslut som ligger i linje med inriktningsbeslutet och för att fullfölja den tidplan som är en förutsättning för projektets genomförande.

Bakgrund

Projektet 410970 Oxtorgsgatan – Lästmakargatan V800 syftar till att rusta vatten- och avloppsledningar som i vissa fall är över hundra år gamla och i ett mycket dåligt skick med en hög risk för läckage eller kollaps. Projektet initierades av Stockholm Vatten AB (bolaget) som ett tidigare projekt (361200 Kungsgatan V800) år 2012 när Trafikkontoret meddelade att de startat ett projekt med syfte att utföra arbeten mellan Sveavägen och Norrlandsgatan. Bolaget såg då möjligheten att i samband med Trafikkontorets arbeten rusta upp sina befintliga ledningar, varav en huvudvattenledning, givet den betydande risken för läckage eller kollaps.

Sedan dess har det varit många omtag i Trafikkontorets projekt som vid upprepade tillfällen skjutits upp. Från sent 2018 har bolagets projekt befunnit sig i en utrednings- och projekteringsfas där projektorganisationen på bolaget har arbetat med att fastställa vilka åtgärder som ska genomföras på det befintliga ledningsnätet samt samordna dessa med Trafikkontoret och deras på förhand satta tidplan för genomförande på Kungsgatan mellan åren 2023–2025.

Under 2020 fattades ett reviderat inriktningsbeslut i projektet 361200 Kungsgatan V800 av bolagets styrelse. I ärendet presenterades tre alternativa lösningar, i vilken bolaget förordar en lösning där ledningar läggs om i Oxtorgsgatan och Lästmakargatan.

2022 fattades ett reviderat inriktningsbeslut som innebar att projekt 361200 Kungsgatan skulle utgå och i stället ersättas av tre delprojekt samt att möjligheten till ny förläggning av huvudvattenledning i Oxtorgsgatan/Lästmannagatan skulle drivas som ett separat projekt om en förläggning på den nya sträckningen ansågs genomförbar.

Efter vidare utredning fattades i december 2024 ett inriktningsbeslut i kommunfullmäktig att en ny huvudvattenledning samt spill-, dag- och lokala vattenledningar ska förläggas i Oxtorgsgatan-Lästmakargatan, projektet 410790 Oxtorgsgatan-Lästmakargatan V800.

Genom att förlägga huvudvattenledningen i Oxtorgsgatan och Lästmakargatan underlättas framtida drift- och underhåll då ledningen till större del ligger mer lättåtkomlig utanför den trafiktäta Kungsgatan. En flytt av ledningen minskar även begränsningar och trafikstörningar kopplade till framtida ledningsarbeten.

I projektområdet finns befintliga lokala vatten- och kombinerade avloppsledningar från år 1910.

Tidigare beslut

Inriktningsbeslut fattat av kommunfullmäktige (**SEKRETESS**) 2024–12: Projekt 410970 Oxtorgsgatan/Lästmakargatan – V 800. Projektering och planering med en indikativ totalbudget på 544 mnkr.

ÄRENDET

Ärendet avser ett genomförandebeslut med budget om 520 mnkr för projektet 410970 Oxtorgsgatan/Lästmakargatan V800.

Utförd utredning och projektering påvisar att en ledningsförläggning i Oxtorgsgatan är genomförbar och följer inriktningsbeslutet. Nya och högre krav på informationssäkerhet har medfört en ökad kostnad i projektet, men i övrigt är kostnaderna i enlighet med inriktningsbeslutet. Projektet är nu redo för fortsatta förberedelser och upphandlingar efter den tidplan som även är en förutsättning för projektets genomförande. Dagens samordnade projekttidplan utgår från Trafikkontorets övergripande krav och strategi för framtida projekt i stadens regi och i city.

Befintlig huvudvattenledning längs Kungsgatan samt cirka 60 meter av ledningen längs Sveavägen tas ur drift efter att nya ledningen i Oxtorgsgatan/Lästmakargatan är driftsatt. Även flera ledningar tillhörande andra ledningsägare kommer att behöva skyddas eller flyttas under projektet. Detta till en kostnad som belastar bolaget utifrån gällande markavtal mellan Trafikkontoret och respektive ledningsägare. För att möjliggöra detta har avtal mellan bolaget, Trafikkontoret och andra ledningsägare tecknats. Avtalen medför att bolaget får ledningssamordningsansvar för hela projektet.

Dagvatten

Befintligt dagvattensystem ersätts i samband med förläggning av ny huvudvattenledning V800 längs Oxtorgsgatan-Lästmakargatan. Projektet medför inget tillkommande dagvatten till bolagets ledningsnät.

Solceller

Ej relevant för detta ärende.

Alternativa lösningar

Nollalternativ

Utförda utredningar visar att huvudvattenledningen i Kungsgatan har en hög risk för omfattande driftstörningar inom cirka 7 – 50 år medan lokala vattenledningsnätet i Kungsgatan har en hög risk redan inom en fem års period. Byte eller flytt av huvudvattenledningen och renovering av lokalnät i Kungsgatan tar mellan 5 - 7 år, varför ett investeringsbeslut är nödvändigt i närtid utan förhöjd risk för skada. Riskerna och

konsekvenserna av ett läckage bedöms som stora varför nollalternativet inte är ett möjligt alternativ

Alternativ 1

Ny huvudvattenledning samt spill-, dag- och lokala vattenledningar förlagda i Oxtorgsgatan-Lästmakargatan.

Genom att förlägga huvudvattenledningen i Oxtorgsgatan och Lästmakargatan underlättas framtida drift, underhåll samt arbeten med större insatser på ledningen eftersom ledningen mestadels kommer vara markförlagd.

Projektets storlek och komplexitet innebär en utmanande ledningsomläggning i en smal stadsgata i ett trafikerat område. Dessutom finns det befintliga ledningar som behöver hanteras i samband med projekt. Det kräver omfattande förberedande arbeten och provisoriska ledningsomläggningar och samordning med övriga ledningsägare.

Förordat förslag till beslut

Projektet förordar alternativ 1 och att genomförandebeslut fattas för nya ledningar i Oxtorgsgatan/Lästmakargatan med tillhörande åtgärder.

Utifrån dagens förutsättningar bedöms detta vara det mest kostnadseffektiva alternativet med hänsyn till drift- och underhåll samt att detta möjliggör för planerad reinvestering i befintliga lokala ledningar i Kungsgatan i samband med att huvudvattenledningen slopas.

Åtgärder

I projektet 410970 Oxtorgsgatan/Lästmakargatan V800 genomförs följande.

- Ny huvudvattenledning om cirka 450 meter i Oxtorgsgatan-Lästmakargatan.
- Flytt av cirka 400 meter lokalnät för dag- och spillvatten längs sträckan.
- Förläggning av cirka 600 meter lokalt nät med serviser för dricksvatten längs sträckan.
- Flytt eller skyddsåtgärder på övriga ledningsägares ledningar längs sträckan.

Organisation och ansvarsfördelning

Projektet genomförs av Investeringsavdelningens enhet Förnyelseplansprojekt. Bolaget planerar för ett byggherreansvar och ansvarar även för ledningssamordningen för alla ledningsägare

Tidplan

Planering och projektering	Q3 2022 – Q2 2025
Genomförande: Huvuddelar	Q3 2025 – Q4 2029
Avslut	Q3 2030

Ekonomi

Budgeterade kostnader har beräknats utifrån tidigare projekt och erfarenheter i samarbete med övriga ledningsägare. Investeringskostnaden baseras på de tekniska och organisatoriska utmaningarna för ett genomförande i city. Det innebär ett utökat och kostnadsdrivande behov avseende på projektledning, byggledning samt nödvändiga skyddsåtgärder under entreprenad.

Kostnader för flytt av ledningar tillhörande andra ledningsägare sker utifrån gällande markavtal mellan Trafikkontoret och respektive ledningsägare.

Projektbudgeten är justerad till 520 mnkr från tidigare 544 mnkr efter reviderat antagande på prisindexutvecklingen från prognosen i inriktningsbeslut samt en kostnadsökning på 10 mnkr för informationssäkerhetshanteringen i projektet.

Utgifter

Totalbudget: Se bilaga 1 (SEKRETESS)

Indexuppräknig

Indexuppräknig: Se bilaga 1 (SEKRETESS)

Upparbetade kostnader

Projektet har till och med 2024–12 upparbetat cirka 12 mnkr.

Inkomster

Projektet är ett förnyelseplansprojekt och genererar inga inkomster.

Risker

I projektet har arbete med risker utförts tillsammans med representanter från samtliga anläggningsägare och teknikområden. I Ledningssamordningsmöten har beröringspunkter och ledningskonflikter viktats för alternativa lösningar och en fungerande systemfunktion. I planeringsfasen har projektriskerna identifierats och i projekteringsfasen har dessa risker inarbetats med förslag på lösning.

Nedanstående risker har beaktats i budgetarbetet, vilka även redovisas som "kända risker" i bilaga 1.

Risk	Förklaring	Påverkan	Förslag på åtgärd
Okända konstruktioner/ ledningar	Det finns många konstruktioner och gamla ledningar i området med osäker relationsstatus eller som helt sakar ritningar/underlag	Kan orsaka förseningar under projektering och i entreprenadskede med oförutsett behov för om projektering vilket leder till ökade kostnader och tidsåtgång	Inventering och inmätning av samtliga konstruktioner samt insamling av underlag från berörda ledningsägare i tidigt skede. Utförlig inventering, inmätning, scanning och provgropar i gata <u>Uppskattas till cirka 5 mnkr</u>
Samordning med en större projektorganisation (intressenter/ ledningsägare)	Flera ledningsägare och verksamheter med installationer och verksamhet i området vilket innebär samordning och granskning med godkännande av flera parter och i flera instanser	Resurs och kunskapskrävande samordning där resurser förväntas vara säkerhetsprövad Behov för hög närvaro eller med god tillgänglighet vilket medför högre projektkostnader och tidsfördröjning vid omorganisation och förändring av bemanning	Tydliga avtal med tydlig ansvarsfördelning samt kontinuerlig kontakt/samordning med berörda ledningsägare/och verksamheter Ökad budget för administration och byggherrekostnad <u>Uppskattas till cirka 5 mnkr</u>
Känslig information	Inom projekten hanteras känslig (sekretess och begränsad hemlig) information vilket ställer krav på IT-miljö och säkerhetsskydd under entreprenadstiden	Hantering av handlingar och upphandling projektering av känslig information tar längre tid vilket innebär ökade projektkostnader	En informationssäkerhetskonsult avropad i projektet leder och övervakar hanteringen av känslig information. Lokaler/kontor behöver ha anpassade ytor och mötesrum (SUA-miljö) <u>Uppskattas till cirka 5 mnkr</u>
Projektområde i centrala Stockholm på högtrafikerade gator	Området kring Hötorget, Kungsgatan och Sveavägen är centralt med många fotgängare, leveranser och kollektivtrafik	Utmaningar med att få till TA-planer och stora insatser kan behövas med information/kommunikation med och till tredje man	Kontakt i tidigt skede med Trafikkontoret för planering av pågående och framtida projekt i området <u>Uppskattas till cirka 10 mnkr</u>

Osäkra materialpriser som inte följer index	Materialpriser är i dagsläget oförutsägbara och skulle kunna öka kraftigt fram till och under entreprenaden, utöver medräknad indexrisk	Ökade kostnader	Kontinuerlig uppföljning med leverantörer och entreprenörer <u>Uppskattas till cirka 5 mnkr</u>
Ålder på ledning i tunnel längs Sveavägen och Kungsgatan, förlagd 1937, är i slutet av sin livslängd	Haveri eller skada utgör en risk med följdskador på annan infrastruktur	Driftstörningar och behov för akuta åtgärder	Byte/renovering av ledningar och ledningsnät <u>Uppskattas till cirka 3 mnkr</u>
Krav på arbeten och transporter enligt direktiv för miljözon klass 3	Begränsning i entreprenörers tillgång till klassad maskinpark för större/tyngre arbeten	Ökad kostnad och/eller försämrat utbud i anbud	Lång tid för anbud och/eller samverkan/invertering vid upphandling av maskiner <u>Uppskattas till cirka 15 mnkr</u>
Försening av entreprenads-upphandlingar och projektstart	Förseningar mot projekttidplan beroende på utdragen beslutsprocess	Påverkar primärt angränsande projekt i city med beroenden till projektet avseende färdigställandetid	Prioriterad handläggning i beslutande instanser

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Stockholm Vattens och Avfalls Investeringsavdelning, enhet Förnyelseplansprojekt, i samarbete med Trafikkontoret och Stockholms Stadshus AB.

SLUT